

UŽDAROSIOS AKCINĖS BENDROVĖS "TRAKŲ VANDENYS"
Įmonės kodas 281523640, Birutės g.27, Trakai

**METINIS PRANEŠIMAS
2018 metai**

TRUMPA BENDROVĖS APŽVALGA

Bendrovė UAB "Trakų vandenys" įsteigta 1998 metų rugsėjo 30 d. Bendrovė veiklą vykdo vandens tiekimo, nuotekų šalinimo ir kitose įstatuose nurodytose veiklos srityse.

Bendrovės įstatinis kapitalas – 4001692,80 eurų, įstatinis kapitalas padalytas į 138180 paprastųjų akcijų.

2018 metais įstatinio kapitalo dydis nebuvo keistas. Įstatinis kapitalas perregistruotas Valstybiniame įmonių registre 2016-12-19.

Bendrovės valdybos pirmininkas - Antanas Česlauskas, Trakų rajono savivaldybės administracijos teisės, personalo administravimo ir viešujų pirkimų skyriaus vedėjas.

Valdybos nariai:

-Aušra Večerinskienė - Trakų rajono savivaldybės teisės, personalo administravimo ir viešujų pirkimų skyriaus vyriausioji specialistė;

-Karolina Narkevič - Trakų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus pavaduotoja;

-Irena Karpičienė - Trakų rajono savivaldybės dokumentų valdymo skyriaus vedėja;

-Julija Seliava - Trakų rajono savivaldybės strateginio planavimo ir investicijų skyriaus vyriausioji specialistė.

Bendrovės vadovas – Romualdas Ingelevičius.

Bendrovės vyr. buhalterė – Rūta Radavičienė.

2018 m. vidutinis darbuotojų skaičius pagal sąrašą 88 darbuotojas.

UAB „Trakų vandenys“ apyvarta per 2018 metus - 2,35 mln. eurų.

Gynasis 2018 metų nuostolis sudarė 115026 eurus.

BENDROVĖS METŲ VEIKLOS APŽVALGA

Pagrindinis Bendrovės tikslas - užtikrinti nepertraukiamą vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų teikimą, sudaryti sąlygas fiziniams ir juridiniams asmenims gauti saugos ir kokybės reikalavimus atitinkantį geriamajį vandenį bei nuotekų tvarkymo paslaugas aptarnaujamoje teritorijoje. Bendrovėje sudaryta geriamojo vandens kokybės gerinimo programa, suderinta su Trakų raj. valstybine maisto ir veterinarijos tarnyba. Igyvendinus šią programą geriamasis vanduo atitinka Lietuvos Higienos normos 24:2003 reikalavimus pagal visus rodiklius (keletoje mažesnių vandenviečių stebimas žymus, tačiau sveikatai nekenksmingas, geležies kiekio padidėjimas).

Pagrindinė UAB „Trakų vandenys“ veikla - geriamo vandens tiekimas ir nuotekų tvarkymas. Vykdymada šią veiklą, įstatymu nustatyta tvarka įmonė nuo 2015-07-23 turi „Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo veiklos“ licenciją.

Per 2018 metus bendrovė vartotojams pardavė 703,1 tūkst. m³ vandens bei sutvarkė 535,20 tūkst. m³ nuotekų. Pajamos už vandens tiekimą sudarė 431,1 tūkst. Eur, o už nuotekų tvarkymą – 820,6 tūkst. Eur, už nuotekų išvežimą asenizacinėmis mašinomis – 90,4 tūkst. Eur. Už atskaitomųjų apskaitos prietaisų priežiūros ir vartotojų aptarnavimo paslaugas 2018 m. buvo gauta 209,2 tūkst. Eur. Pajamos iš vandens pardavimų, lyginant su 2017 m., padidėjo 4,0 %. Pajamos iš nuotekų tvarkymo, lyginant su

2017 m., padidėjo 3,9 %. Viso pajamos iš pagrindinės veiklos, lyginant su 2017 metais, padidėjo 45,2 tūkst. Eur.

2018 m. pajamos už statybos darbus sudarė 155,9 tūkst. Eur, už vandentiekio ir nuotekų sistemų priežiūros darbus – 57,3 tūkst. Eur, už telekomunikacijų įrangos talpinimą – 25,9 tūkst. Eur ir 14,5 tūkst. Eur - už elektros energiją. Pajamos už vietinių kelių valymą sudarė 29,7 tūkst., už tualetų paslaugas – 19,7 tūkst. Eur, už lietaus tinklų priežiūrą – 36,6 tūkst. Eur bei už kitus darbus ir paslaugas - 26,7 tūkst. Eur.

Nuo 2017 m. rugpjūčio 1 d. įsigaliojo Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2017 m. birželio 16 d. nutarimu Nr.O3E-262 vienašališkai nustatyto perskaičiuotos geriamojo vandens tiekimo, nuotekų tvarkymo bei atskaitomųjų vandens prietaisų priežiūros ir vartotojų aptarnavimo paslaugų bazinės kainos. Dėl perskaičiavimo nuotekų tvarkymo paslauga pabrango apie 0,11 Eur, o nuotekų išvežimo asenizacinėmis mašinomis paslauga pabrango 1,14 Eur už kubinį metrą.

Kokybiškesnis paslaugų teikimas ir ekologinės aplinkos pagerinimas bei naujų objektų eksploatacija neišvengiamai didina eksploatacinės išlaidas. 2018 metais pagrindinės veiklos sąnaudos sudarė 1439,5 tūkst. Eur, iš jų tiesioginės veiklos – 1177,6 tūkst. Eur, netiesioginės – 261,8 tūkst. Eur, pardavimų – 161,2 tūkst. Eur, bendrosios ir administracinės sąnaudos – 453,9 tūkst. Eur.

Nuosavomis lėšomis įsigytu turto amortizacijos sąnaudos 2018 m. sudarė 196,3 tūkst. Eur., t.y. apie 9,7 % metinių sąnaudų. Dotacijų nusidėvėjimas per 2018 metus sudarė 763,5 tūkst. Eur.

2018 metais gauta 5,0 tūkst. Eur delspinigų ir palūkanų už nesavalaičius pirkėjų atsiskaitymus. Pagrindinės finansinės veiklos išlaidas sudarė 8,6 tūkst. Eur mokamos palūkanos bankams už paskolas bei už finansinės nuomas būdu įsigytą turą.

Nagrinėjant sąnaudų pasikeitimus, matyti, kad sąnaudos padidėjo tik kai kuriuose, nuo įmonės veiklos nepriklausančiuose, straipsniuose. Didėjant minimaliam darbo užmokesčiui neišvengiamai išaugo darbo užmokesčio ir sodros sąnaudos. Darbo užmokesčio ir sodros sąnaudos sudaro apie 52% visų įmonės patiriamų sąnaudų. Per 2018 m., lyginant su 2017 m., jos atitinkamai išaugo darbo užmokesčiui – 48,5 tūkst. Eur. ir sodrai – 16,0 tūkst. Eur.

Įmonė per finansinius metus patyrė 115,0 tūkst. Eur nuostolių. Įmonės reguliuojamos veiklos nuostolis sudaro 138,2 tūkst. Eur. 2018 metais 1 m³ vandens tiekimo faktinė savikaina buvo apie 0,73 Eur/ m³, o planinė – 0,61 Eur/ m³. Nuotekų šalinimo savikaina buvo 1,57 Eur/ m³, o planuota – 1,45 Eur/ m³. Viso planuota 1m³ savikaina buvo 2,06 Eur/m³, o faktinė – 2,30 Eur/ m³.

Finansinėje atskaitomybėje pirkėjų įsiskolinimai parodyti neto verte, t.y. atskaičius beviltiškų įsiskolinimų dalį. Balanso (skolų mokėjimo terminų) būdu, įvertinus gyventojų įsiskolinimus už vandens tiekimą ir nuotekų šalinimą, buvo 16,6 tūkst. Eur sumažintos gyventojų abejotinų skolų sąnaudos, taip pat metų bėgyje buvo nurašyta bankrutavusių įmonių ir gyventojų skolų už 5,6 tūkst. Eur.

2018 m. gruodžio 31 dienai vartotojų įsiskolinimas įmonei už suteiktas paslaugas sudarė 323,3 tūkst. Eur. Didžiąją nemokią gyventojų dalį sudaro socialinių būstų gyventojai. Bendrovė privalo užtikrinti nenutrūkstančią vandens tiekimą nepriklausomai nuo to, ar už jį sumokėta, ar ne, todėl didelis dėmesys skiriamas vartotojų aptarnavimo veiklai ir įsiskolinimų išieškojimui. Jei įteikus įspėjimą apie susidariusį įsiskolinimą skola nesumokama, ji išleškoma per teismą arba sudaromos skolos grąžinimo sutartys. Ypatingais atvejais teisės aktų nustatyta tvarka įmonė turi teisę nutraukti vandens tiekimą.

Įmonė turi finansinių įsipareigojimų bankams (su Trakų rajono savivaldybės garantija), kad padengtų anksčiau su projektu vykdymu susijusias išlaidas ir atsiskaitytų su rangovais. Per 2018 m. įmonė grąžino bankams 118,4 tūkst. Eur paskolos, sumokėjo lizingo davėjams 43,3 tūkst. Eur. Dėl to taip pat didėja kreditoriniai įsiskolinimai. Įmonės bendrasis mokumo koeficientas (nuosavo kapitalo ir visų mokėtinų sumų ir įsipareigojimų santykis) yra 3,43. Tai yra teigiamas rodiklis, kuris parodo įmonės sugebėjimą grąžinti skolas. Tačiau įmonės einamojo likvidumo koeficientas yra 0,46. Reikšmė mažesnė už vieną rodą, kad įmonė gali nevykdinti trumpalaikių įsipareigojimų.

Esant dabartiniams tarifui, vien tik mažindama sąnaudas, įmonė neturi galimybės savo jėgomis padengti tokius įsiskolinimus.

Bazinės vandens tiekimo ir nuotekų kainos yra paskaičiuotos vadovaujantis 2014 metų duomenimis bei turėjo būti kasmet perskaičiuojamos įvertinant sąnaudų pasikeitimus. Šios kainos išigaliojo tik nuo 2016 metų balandžio mėnesio, nes jos nebuvo svarstomos Trakų rajono savivaldybės taryboje. Vyriausybės sprendimais didinant minimalią algą, bei augant kitų paslaugų ir prekių kainoms, didėja nuo įmonės veiklos nepriklausančios sąnaudos, o kainos néra laiku keičiamos. Įmonė buvo priversta taikyti senas kainas, kurios, kaip rodo įmonės veiklos rezultatai, jau iš karto nepadengė įmonės būtinų sąnaudų.

UAB "Trakų vandenys" yra pasirengusi kreiptis į Valstybinę kainų ir energetikos kontrolės komisiją dėl naujų, sąnaudas padengiančių, kainų nustatymo.

Siekdama įvykdyti ES lešomis įgyvendinamų projekto fizinius rodiklius ir išvengti ekonominių sankcijų, įmonė savo jégomis klojo atvadus vartotojų prijungimui prie centralizuotų tinklų, sudarydama gyventojams galimybę už atliktus darbus sumokėti dalimis per tam tikrą laiką. Nuotekų tinklų plėtra ir nuotekų atvadų įrengimas gyventojams, besinaudojantiems individualiai nuotekų kaupimo rezervuarais ar lauko tualetais, panaudojus įmonės nuosavas lešas, Trakų raj. savivaldybės tikslines lešas bei įgyvendinant ES fondų lešomis finansuojamus projektus, yra svarbi aplinkos taršos mažinimo priemonė, taip pat ieškoma naujų technologinių ir finansinių galimybių nuotekų valymo procese susidariusio dumblo tvarkymo problemos sprendimui.

Sprendžiant tiekiamo vandens kokybės gerinimo klausimą, Varnikų vandenvietėje buvo vykdomi požeminio vandens žvalgybos - gavybos gręžinio įrengimo darbai, pirmo pakėlimo siurblinės statyba bei technologinės linijos plėtros darbai už 71,5 tūkst. Eur.

Siekiant užtikrinti teikiamų paslaugų kokybę, kasmet atnaujinamas nudėvėtas ir techninių reikalavimų nebeatitinkantis autoūkis. 2018 m. įsigytu du naudoti automobiliai

Bendrovė kasmet siekia racionalaus gamtos išteklių naudojimo, mažindama vandens netektis vandentiekio tinkluose. 2018 metais nuostolis vandentiekio tinkluose sudarė 42 proc. (pagal normatyvą 20 proc.). Spręsdama šį klausimą, tuo pačiu siekdamas operatyviai šalinti avarijas tinkluose, Bendrovė per 2018-2020 metus numačiusi įsigytį koreliatorių, triukšmo registratorius (24 vnt.), slėgio duomenų registratorių, trasų paieškos sistemą bei TV diagnostikos sistemą. Siekiant sumažinti vandens netektis daugiabučių namų tinkluose, intensyviau buvo tikrinami ir keičiami esantys vandens apskaitos prietaisai įvaduose ir butuose, išbandyti nuotolinio nuskaitymo apskaitos prietaisai.

LR aplinkos ministro 2016 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr.D1-952 buvo skirtas finansavimas projektui „Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra Trakų rajone“. Šio projekto vertė - 2555106,88 Eur, skiriamos finansavimo lešos - 1531518,26 Eur., Trakų rajono savivaldybės kaip projekto partnerio lešos - 1023588,62 Eur. Projektas apima Senųjų Trakų bei Lentvario vandentiekio ir nuotekų tvarkymo tinklų tiesimą bei rekonstrukciją, taip pat Rūdiškių, Paluknio, Aukštadvario vandens gerinimo įrenginių statybą bei Trakų nuotekų tvarkymo tinklų ir nuotekų siurblinės rekonstrukciją. Per 2018 metus įgyvendinant šį projektą buvo atlinta darbų už 623,4 tūkst. Eurų.

Bendradarbiaudama su Lydos rajonu, įmonė dalyvauja projekte „Trakų ir Lydos rajonų bendradarbiavimas efektyviam gamtos išteklių ir aplinkos apsaugos valdymui“.

Projektais siekiama padidinti vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumą ir sistemos efektyvumą Trakų rajone. UAB „Trakų vandenys“ siekia, kad kokybiškesnio vandens tiekimas ir švaresnės aplinkos kūrimas sudarytų geresnes sąlygas gyventojų sveikatai, siekiant teikti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugas kiek įmanoma didesniams ratui aptarnaujamos teritorijos gyventojų. Bendrovės veiklos sėkmė priklauso nuo tiekiamų paslaugų kokybės, todėl visa bendrovės veikla orientuota į vartotojų poreikių tenkinimą.

Nepaisant įvykdytų plėtros darbų, nutiestų nuotekų ir vandentiekio tinklų, nemaža dalis gyventojų iki šiol naudoja iškastinių šulinį ar individualių gręžinių vandenį, kurio kokybė ne visada atitinka geriamo vandens kokybei keliamų reikalavimų. Priežastis, dėl ko gyventojai nenoriai jungiasi prie vandentiekio ir nuotekų tinklų, yra ribotos finansinės galimybės atsiskaityti už atvadų įrengimo darbus bei teikiamas paslaugas.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministras 2017-08-31 įsakymu Nr. D1-715 „Dėl Europos Sajungos finansinės paramos ir bendrojo finansavimo lėšų, skirtų projekto Nr. VP3-3.1-AM-01-V-02-061 vykdytojui UAB „Trakų vandenys“, grąžinimo“ nustatė, kad grąžintina netinkamomis finansuoti pripažinta projekto vykdytojui išmokėta lėšų suma yra 630 406,28 Eur, iš jų 564 047,72 Eur - Europos Sajungos fondų lėšos ir 66 358,56 Eur – Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšos.

Taip pat Lietuvos Respublikos aplinkos ministras 2017-08-31 įsakymu Nr. D1-719 „Dėl Europos Sajungos finansinės paramos ir bendrojo finansavimo lėšų, skirtų projekto Nr. VP3-3.1-AM-01-V-01-001 vykdytojui UAB „Trakų vandenys“, grąžinimo“ nustatė, kad grąžintina netinkamomis finansuoti pripažinta projekto vykdytojui išmokėta lėšų suma yra 746 278,82 Eur, iš jų 667 723,16 Eur - Europos Sajungos fondų lėšos ir 78 555,66 Eur – Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšos.

Gauti įsakymai įpareigoja projekto vykdytoją grąžinti pripažintas netinkamomis finansuoti lėšas 1376685,10 Eur.

Paminėta finansinė korekcija yra pritaikyta už tai, kad UAB „Trakų vandenys“, vykdama projektą „Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros renovavimas ir plėtra Trakų rajone (Aukštadvaryje, Trakuose, Varnikuose, Lentvaryje, Rūdiškėse, Onuškyje, Paluknyje)“ (projekto kodas VP3-3.1-AM-01-V-02-061) ir projektą „Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros renovavimas ir plėtra Trakų rajone“ (projekto kodas VP3-3.1-AM-01-V-01-001), nepasiekė stebėsenos rodiklių, t.y. iki 2016-12-31 neprijungė šių projektų finansavimo ir administravimo sutartyse numatyto kiekie būstų.

Nesutikdama su APVA pateiktomis Pažeidimo tyrimo išvadomis bei Aplinkos ministro įsakymais dėl netinkamomis finansuoti pripažintų lėšų grąžinimo, UAB „Trakų vandenys“ kaip ir kitos Lietuvos vandens tiekimo įmonės šias problemas sprendžia teismine tvarka. Šiuo metu yra pateiktas apeliacinis skundas.

Ar bus įvykdyti projektų fiziniai rodikliai, t.y. ar dauguma gyventojų prisijungs prie ES paramos lėšomis nutiestų naujų vandentiekio ir nuotekų tinklų, priklauso ne tik nuo įmonės pastangų, bet ir nuo Savivaldybės, kurios kompetencijoje yra užtikrinti aplinkosaugos reikalavimų laikymosi kontrolę.

Siekdama didinti prisijungusiu vartotojų skaičių, užtikrinti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų kokybę bei tobulinti bendrovės valdymą, UAB „Trakų vandenys“ ir toliau numato siekti šių pagrindinių tikslų:

- suteikti galimybę vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugomis naudotis kuo didesnei Trakų rajono gyventojų daliai;
- užtikrinti patikimą ir kokybišką geriamojo vandens tiekimą;
- patikimai surinkti nuotekas ir jas išvalyti pagal nustatytus normatyvus, padarant minimalią žalą aplinkai;
- išspręsti nuotekų valymo procese susidariusio dumblo tvarkymo problemą;
- aktyviai dalyvauti įgyvendinant ES lėšomis vykdomus projektus;
- užtikrinti, kad teikiamu paslaugų kokybė ir savikaina atitinkų vartotojų mokumą;
- ypatingą dėmesį skirti atsiskaitymų kontrolei ir skolų išieškojimui.

Atlikti darbai neleidžia sustoti vietoje, nes mūsų visų ateityje laukia nauji planai, nauji projektai ir nauji iššūkiai įgyvendinant įmonės tikslus.

Direktorius

Romualdas Ingelevičius